

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2014/1 LSF 62 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om individuel boligstøtte, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
(Anvendelse af eIndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud m.v.)**

Ministerium: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

Journalnummer: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, j.nr. 2014-9452

Forslag

til

Lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om individuel boligstøtte, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

(Anvendelse af eIndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud m.v.)

§ 1

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 20. oktober 2014, foretages følgende ændringer:

1. I §§ 44, 64 og 77 indsættes efter »herunder«: »regler om anvendelse af eIndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud samt«.
2. I overskriften før § 93 indsættes efter »Tilbagebetaling«: »og efterbetaling«.
3. I § 93, stk. 1, ændres »tilbagebetaling« til: »tilbagebetaling, jf. dog § 93 a,«.
4. I § 93, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »tilbagebetalingsbeløbet«: »for børn i dagtilbud indtil skolestart«.
5. I § 93 indsættes som stk. 4:
»Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet for børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.«
6. Efter § 93 indsættes:
»§ 93 a. Tilbagebetaling af for meget tildelt økonomisk fripladstilskud og efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, jf. § 43, stk. 1, nr. 2, § 63, nr. 2 og § 76, stk. nr. 1, skal uanset § 93, stk. 1 ske som følge af indtægtsregulering, jf. bestemmelser fastsat i medfør af §§ 44, 64 og 77.«
7. I § 99, stk. 1, nr. 9, ændres »§ 9 c« til: »§ 9 e«.
8. I § 99, stk. 2, ændres »Uanset bestemmelserne i stk. 1, afholder staten en kommunes udgifter til« til: »Staten afholder en kommunes udgifter efter denne lov, jf. stk. 1, til«.

§ 2

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 1231 af 29. oktober 2013, som ændret ved § 11 i lov nr. 552 af 2. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 43, stk. 3, ændres »boligstøtten« til: »boligstøtten, dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det vedrører oplysning om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet«.

2. I § 44, stk. 1, 1. pkt., ændres »mindst 10.000 kr. på årsbasis for den resterende del af året« til: »mere end 800 kr. for en måned«.

3. I § 46, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. stk. 2« til: »jf. stk. 2, dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det vedrører oplysning om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet«.

4. § 46, stk. 2, 1. og 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Såfremt der i løbet af året sker en forhøjelse af den husstandsindkomst, der er lagt til grund for boligstøtteberegningen, og forhøjelsen indebærer, at husstandsindkomsten bliver forhøjet med mere end 800 kr. for en måned, skal boligstøtten omberegnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden, jf. dog § 8 d, stk. 4.«

§ 3

I lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 3, nr. 15-18, ophæves.

§ 4

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1137 af 20. oktober 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 574 af 10. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 29, stk. 4, indsættes som nr. 5:

»5) Fradrag for indkomster i opgørelsesperioden der har medført krav om refusion eller tilbagebetaling af pension for tidligere opgørelsesperioder eller kalenderår.«

2. I § 32 a, stk. 3, indsættes som nr. 6:

»6) Fradrag for indkomster i opgørelsesperioden der har medført krav om refusion eller tilbagebetaling af pension for tidligere opgørelsesperioder eller kalenderår.«

§ 5

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1145 af 20. oktober 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 574 af 10. juni 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 25, stk. 3, indsættes som nr. 7:

»7) Fradrag for indkomster i opgørelsesperioden der har medført krav om refusion eller tilbagebetaling af pension for tidligere opgørelsesperioder eller kalenderår.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2015, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 2 og 3 træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 3. Tidspunktet for ikrafttrædelsen af lovens § 1, nr. 6, fastsættes af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. Ansøgning om økonomisk fripladstilskud
 - 2.1.1.2. Ændringer i forældrenes indtægt og regulering af tilskud
 - 2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.2.1. Objektivt registerbaseret indkomstbegreb
 - 2.1.2.1.1. Aktuell indtægt erstattes af husstandsindkomst
 - 2.1.2.1.2. Faktisk indtægt – indsnævring af målgruppe
 - 2.1.2.2. Foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst ved ansøgning
 - 2.1.2.3. Foreløbig tildeling af økonomisk fripladstilskud
 - 2.1.2.4. Omberegning af økonomisk fripladstilskud
 - 2.1.2.5. Månedlig genberegning af foreløbigt tildelt økonomisk fripladstilskud
 - 2.1.2.6. Årlig efterregulering
 - 2.1.2.7. Justeret oplysningspligt for borgerne
 - 2.1.2.8. Procedure vedrørende partshøring ved genberegning og efterregulering
 - 2.1.2.8.1. Partshøring i forbindelse med månedlig genberegning
 - 2.1.2.8.2. Partshøring i forbindelse med den årlige efterregulering
 - 2.2. Regler om tilbagebetaling og efterbetaling
 - 2.2.1. Tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud
 - 2.2.1.1. Gældende ret
 - 2.2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.2.2. Regler for opkrævning af tilbagebetalingsbeløb
 - 2.2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Statslig refusion
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4. Ændring i lov om individuel boligstøtte
 - 2.4.1. Oplysningspligten
 - 2.4.1.1. Gældende ret
 - 2.4.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4.2. Udsvingsgrænsen for omberegning
 - 2.4.2.1. Gældende ret
 - 2.4.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.5. Ændring i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
 - 3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

- 3.2. Administrative konsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Miljømæssige konsekvenser
- 7. Forholdet til EU-retten
- 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 9. Sammenfattende skema

1. Indledning

De gældende regler for indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud findes på bekendtgørelsesniveau. Reglerne indebærer, at administrationen i vid udstrækning er afhængig af oplysninger, som ydelsesmodtageren selv afgiver om sin indkomst. Endvidere indebærer reglerne, at det ofte er nødvendigt, at kommunerne anvender skøn ved opgørelsen af indkomsten, som kan få indflydelse på beregningen og størrelsen af ydelsen. Disse forhold medfører en u hensigtsmæssig administrativ byrde for borgerne, som skal finde og medsende dokumentation for indkomstforhold, som i de fleste situationer allerede er tilgængelige i SKAT's registre. Endvidere vurderes de nuværende regler at indeholde elementer, som hindrer en yderligere automatisering og digitalisering af sagsbehandlingen. Fx findes der, af hensyn til den manuelle administration, relativt høje bagatelgrænser for regulering af fripladstilskud ved indtægtsfremgang, ligesom der ikke i de gældende regler er hjemmel til symmetrisk regulering af tilskuddet.

Med lovforslaget foreslås præciseringer i en række af de eksisterende bemyndigelsesbestemmelser, så ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold og undervisningsministeren får bemyndigelse til, indenfor hver deres ressort, at fastsætte nærmere regler om anvendelse af indkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud m.v. samt regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud. Herudover foreslås en udtrykkelig lovbestemmelse om, at der skal ske efterbetaling og tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud ved indtægtsregulering.

Lovforslaget indeholder ligeledes et forslag til en ny bemyndigelsesbestemmelse, som giver undervisningsministeren bemyndigelse til – efter forhandling med skatteministeren – at fastsætte nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløb for børn i skolealderen og større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v.

Herudover foreslås enkelte mindre ændringer i formuleringen af reglerne om refusion af udgifter til flygtninge.

Der foreslås endvidere mindre ændringer af lov om individuel boligstøtte, således at modtagerens oplysningspligt ved indkomstændringer ophæves for så vidt angår indkomster, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet. Herudover ændres grænsen for omberegning i løbet af året fra mindst 800 kr. til mere end 800 kr., således at grænsen er den samme for omberegning som for genberegning af boligstøtte.

Der foreslås endvidere en mindre ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., således at visse erstatninger, der udbetales med tilbagevirkende kraft, ikke risikerer at indgå i indkomstgrundlaget 2 gange ved beregning af pension.

Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens moderniseringsdagsorden og 2020-planen og er samtidig et væsentligt element i regeringens indsats for at sikre korrekte udbetalinger af sociale ydel-

ser. Konkret indgår forslaget som et led i udmøntningen af eIndkomstprojektet under overskriften Effektiv Sagsbehandling og Kontrol (ESK) i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Som led i eIndkomstprojektets bølge 2 er der i et samarbejde mellem Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Undervisningsministeriet, Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen), KL og SKAT udarbejdet en eIndkomstmodel for økonomisk fripladstilskud. Formålet med eIndkomstmodellen er at understøtte en fremadrettet effektivisering og forenkling af kommunernes administration, en forbedring af borgernes muligheder for digital selvbetjening samt en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud i dagtilbud, fritidshjem, klubtilbud og SFO. eIndkomstmodellen har et nært slægtskab til eIndkomstmodellen for boligstøtte, som blev vedtaget i Folketinget d. 3. juni 2014.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af dagtilbudslovens § 43, stk. 1, nr. 2, § 63, stk. 1, nr. 2 og § 76, stk. 1, nr. 1, at kommunalbestyrelsen skal give et økonomisk fripladstilskud under hensyntagen til forældrenes økonomiske forhold i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud m.v.

Det fremgår endvidere af loven, jf. §§ 43 a og 63 a, at ansøgning om økonomisk fripladstilskud til pladser i dagtilbud og fritidshjem skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Der kan dog i særlige tilfælde dispenseres herfra, hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, ligesom kommunalbestyrelsen helt ekstraordinært kan undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

I forlængelse heraf fremgår det af lovens §§ 44, 64 og 77, at henholdsvis ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold og undervisningsministeren har bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om tilskud og egenbetaling i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud m.v. Disse regler findes i henholdsvis bekendtgørelse nr. 441 af 6. maj 2014 om dagtilbud og bekendtgørelse nr. 868 af 24. juni 2011 om fritidshjem og klubtilbud m.v. til børn og unge med senere ændringer og beskrives nærmere i nedenstående afsnit

2.1.1.1. Ansøgning om økonomisk fripladstilskud

De nærmere regler for ansøgning om og tildeling af økonomisk fripladstilskud er som nævnt fastsat i bekendtgørelse om dagtilbud samt bekendtgørelse om fritidshjem og klubtilbud m.v. til børn og unge. Af § 26 i bekendtgørelse om dagtilbud og §§ 52 og 74 i bekendtgørelse om fritidshjem og klubtilbud m.v. til børn og unge fremgår det, at kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give et økonomisk fripladstilskud til en plads i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud m.v., når forældrene eller den af forældrene, der har retten til pladsen og til fripladstilskuddet, dokumenterer en aktuel indtægt (omregnet til årsindtægt), der ligger inden for fripladsskalaens indtægtsgrænser. Fripladsskalaen reguleres én gang årligt og viser hvor stor en del af egenbetalingen, forældrene skal afholde på et givent indkomstrin.

Det fremgår videre, at den aktuelle indtægt defineres som:

- 1) Personlig indkomst efter § 3 i personskatteloven med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter § 7 i personskatteloven, dog før det deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, og

- 2) Aktieindkomst, der beskattes efter § 8 a, stk. 1 og 2 i personskatteloven, bortset fra udbytteindkomst op til kr. 5.000.

Dog gælder det, jf. § 27, stk. 2 i bekendtgørelse om dagtilbud samt § 53, stk. 2 og § 75, stk. 2 i bekendtgørelse om fritidshjem og klubtilbud m.v. til børn og unge, at såfremt den faktiske indtægt er væsentligt større eller mindre end den aktuelle indtægt, skal fripladstilskuddet tildeles på baggrund af en samlet vurdering af familiens økonomiske og sociale forhold. Forhold som kan bevirke, at den faktiske indtægt kan være væsentlig højere eller lavere end den aktuelle indtægt kan fx være indkomst, som ikke er skattepligtig her i landet eller specielle skattetekniske fradrag. Som specielle skattetekniske fradrag anses bl.a. henlæggelser til investeringsfonde, bygnings- og inventarnedskrivning udover normal nedskrivning samt underskud på skibsvirksomhed og containeranparter.

Har forældrene eller den forælder, der har retten til pladsen og til fripladstilskuddet mere end et barn under 18 år i hjemmet, forhøjes fripladsskalaens indtægtsgrænser med kr. 7.000 for hvert barn ud over det første barn. Herudover kan enlige forsørgere få forhøjet fripladsskalaens indtægtsgrænser med kr. 56.559 (2014-niveau).

Bor barnet sammen med begge samlevende forældre, er det forældrenes samlede aktuelle indtægt, der skal lægges til grund ved beregningen af økonomisk fripladstilskud. Hvis barnets forældre ikke lever sammen, er det den aktuelle indkomst hos den af forældrene, hvor barnet er tilmeldt folkeregistret, der skal anvendes ved beregning af økonomisk fripladstilskud. Og er denne forælder gift eller har en samlever, skal ægtefællens eller samleverens indtægt medregnes ved beregningen af fripladstilskud. Dette gælder imidlertid ikke, hvis barnet i strid med CPR-loven bor mest hos den af forældrene, hvor barnet ikke har folkeregisteradresse. Hvis det er tilfældet, er det indkomsten hos denne forælder, der skal anvendes ved beregning af økonomisk fripladstilskud. Også her gælder det, at en ægtefælles eller samlevers indtægt skal medregnes ved beregningen af fripladstilskud.

Barnets egne indtægter indgår ikke i indkomstgrundlaget for beregningen af økonomisk fripladstilskud. En eventuel indtægt fra andre børn i husstanden indgår ligeledes ikke i beregningsgrundlaget for økonomisk fripladstilskud.

Endelig gælder, jf. § 27, stk. 4 i bekendtgørelse om dagtilbud samt § 53, stk. 4, og § 75, stk. 4, at indtægtsgrundlaget for beregning af økonomisk fripladstilskud til forældre, der er eller har været beskæftiget om bord på et skib, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, opgøres efter § 11 i bekendtgørelse nr. 1417 af 23. december 2012 om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere.

2.1.1.2. Ændringer i forældrenes indtægt og regulering af tilskud

Forældrene har, jf. § 31 i bekendtgørelse om dagtilbud og §§ 57 og 80 i bekendtgørelse om fritidshjem og klubtilbud m.v. til børn og unge, pligt til at oplyse kommunen om varige stigninger i deres indtægt eller andre forhold i årets løb, som har betydning for retten til økonomisk fripladstilskud.

En indtægtsfremgang på under 10 pct. giver ikke anledning til regulering af fripladstilskuddet. Ved indtægtsstigninger over 10 pct. kan kommunalbestyrelsen regulere det økonomiske fripladstilskud med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor forældrenes økonomiske forhold ændrede sig. I forbindelse med en eventuel afgørelse om at regulere det økonomiske fripladstilskud med tilbagevirkende kraft, skal der efter gældende regler foretages partshøring efter forvaltningslovens § 19. Partshøringen indebærer, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at den, der er part i sagen, får lejlighed til at gøre sig bekendt med de oplysninger, der indgår i kommunalbestyrelsens beslutningsgrundlag og får mulighed for at kommentere, supplere og korrigere dem, inden der træffes afgørelse i sagen.

Der er ikke mulighed for at regulere det økonomiske fripladstilskud, hvis forældrene har haft en indtægtsnedgang. I sådanne situationer skal forældrene ansøge på ny om økonomisk fripladstilskud. I det omfang forældrene ved ansøgning dokumenterer, at deres indtægter er ændret i nedadgående retning, som bevirker, at de har ret til højere fripladstilskud, har kommunen pligt til at forhøje det økonomiske fripladstilskud med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger efter datoen for ansøgningen om fripladstilskud til kommunen.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der foretages en præcisering af dagtilbudslovens eksisterende bemyndigelsesbestemmelser, jf. lovens §§ 44, 64 og 77, hvorefter ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud og egenbetaling i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud m.v., således at ministrene ligeledes får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af indkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud m.v. samt regler for tilbagebetaling og efterbetaling.

De nærmere regler herfor vil efterfølgende blive fastsat på bekendtgørelsesniveau og vil indeholde følgende elementer:

- Afsnit 2.1.2.1. Objektivt, registerbaseret indkomstbegreb
- Afsnit 2.1.2.2. Foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst ved ansøgning
- Afsnit 2.1.2.3. Foreløbig tildeling af økonomisk fripladstilskud
- Afsnit 2.1.2.4. Omberegning af økonomisk fripladstilskud i løbet af året
- Afsnit 2.1.2.5. Månedlig genberegning af foreløbigt tildelt økonomisk fripladstilskud
- Afsnit 2.1.2.6. Årlig efterregulering
- Afsnit 2.1.2.7. Justeret oplysningspligt for borgerne
- Afsnit 2.1.2.8. Procedure vedrørende partshøring ved genberegning og efterregulering

2.1.2.1. Objektivt registerbaseret indkomstbegreb

2.1.2.1.1. Aktuell indtægt erstattes af husstandsindkomst

Det er hensigten med hjemmel i de nye bemyndigelser, at begrebet aktuell indtægt i bekendtgørelse om dagtilbud og bekendtgørelse om fritidshjem og klubtilbud m.v. til børn og unge erstattes af begrebet husstandsindkomst, der opgøres som:

- a) Personlig indkomst efter § 3 i personskatteloven med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter § 7 i personskatteloven, dog før det deri nævnte grundbeløb og bundfradrag, og
- b) Aktieindkomst, der beskattes efter § 8 a, stk. 1-2, i personskatteloven, bortset fra udbytteindkomst op til kr. 5.000.

Bor barnet sammen med begge samlevende forældre, er det forældrenes samlede indtægt, der udgør husstandsindkomsten og skal lægges til grund ved beregningen af økonomisk fripladstilskud.

Hvis barnets forældre ikke lever sammen, er det indkomsten hos den af forældrene, hvor barnet er tilmeldt folkeregistret, der skal indgå i husstandsindkomsten og anvendes ved beregning af økonomisk fripladstilskud. Og er denne forælder gift eller har en samlever, skal ægtefællens eller samleverens indtægt medregnes i husstandsindkomsten og indgå ved beregningen af fripladstilskud.

Herudover er det hensigten at fastsætte, at husstandsindkomsten for beregning af økonomisk fripladstilskud fremadrettet opgøres pr. måned. Den månedlige husstandsindkomst omregnes herefter til en årsindkomst, således at borgernes indkomst kan aflæses af den gældende fripladsskala. Der gøres således

op med den hidtidige praksis om, at den indkomst, som man kan forudse for resten af året, skal indgå i beregningsgrundlaget.

Dette betyder, at den enkelte måneds økonomiske fripladstilskud vil blive beregnet på grundlag af den indkomst, som fremgår af eIndkomst for den pågældende måned. Dermed vil fripladstilskuddet mere direkte afspejle den betalingsevne, husstanden har i de enkelte måneder. Der ændres ikke på reglerne om, at barnets egne indtægter samt eventuelle indtægter fra øvrige børn i husstanden ikke tæller med i beregningsgrundlaget.

Det er intentionen at fastsætte én hovedregel, hvorefter den enkelte måneds husstandsindkomst opgøres som summen af følgende to beløb:

- 1) *Månedens indkomst i eIndkomst:* Summen af husstandsmedlemmernes indkomster, som de indberetningspligtige har indberettet til eIndkomst for den pågældende måned.
- 2) *En tolvtedel af øvrige indkomster:* En tolvtedel af summen af de af husstandsmedlemmernes indkomster i kalenderåret, der ikke fremgår af eIndkomst, uanset om indkomstoplysningerne er indberetningspligtige efter lov om et indkomstregister.

Det er herudover hensigten at indføre en regel om, at kommunerne kan fordele en borgers indkomster på enkelte måneder, hvis indkomsterne udbetales for flere måneder af gangen og derfor ikke er periodiseret på månedsbasis i eIndkomst.

Den samlede måneds husstandsindkomst ganges herefter med 12 for at indplacere indkomsten på fripladsskalaen.

For feriepenge, engangsbeløb, m.v. betyder det som noget nyt, at disse skal indgå i beregningsgrundlaget for den eller de måneder, hvor de fremgår af eIndkomst.

Husstandsindkomsten for hovedparten af modtagerne af økonomisk fripladstilskud består udelukkende af indkomster, som de indberetningspligtige indberetter til eIndkomst. For disse husstande vil eIndkomst således indeholde tilstrækkelige oplysninger om den månedlige indkomst til at kunne beregne fripladstilskuddet.

En mindre del af tilskudsmodtagerne og deres husstandsmedlemmer har endvidere indkomster, som ikke fremgår af eIndkomst, som fx rente- og aktieindtægter samt indtægter fra selvstændig erhvervsvirksomhed. Disse indkomster indberettes alene med helårsbeløb til forskudsopgørelsen og årsopgørelsen for kalenderåret, og der findes derfor ikke oplysninger i SKAT's registre, der hensigtsmæssigt kan anvendes til at henføre disse indkomster til de enkelte måneder. Derfor er det hensigten, at indkomster, der alene er registreret som helårsbeløb i SKAT's registre, som hovedregel medregnes med en tolvtedel af det samlede beløb i den enkelte måneds husstandsindkomst. Disse indkomster fordeles således ligeligt over kalenderårets måneder, uanset hvornår de er til disposition. Dette vil gælde tilsvarende for udenlandske indtægter, som indgår i indtægtsgrundlaget, men ikke er skattepligtige her i landet, og derfor ikke nødvendigvis registreres i SKAT's registre. Disse udenlandske indtægter skal derfor altid oplyses af borgeren selv.

Det er endvidere hensigten, at hovedreglen om, at indkomster, der alene er registreret som helårsbeløb, fordeles ligeligt over kalenderårets måneder, kan fraviges, hvis det dokumenteres, at indkomsten vedrører en afgrænset periode.

2.1.2.1.2. Faktisk indtægt – indsnævring af målgruppe

Det er hensigten, at de nuværende regler om faktisk indtægt fastholdes, men at disse fremadrettet alene skal finde anvendelse i forhold til selvstændigt erhvervsdrivende. Dette betyder, at kommunerne ikke længere - i alle sager om økonomisk fripladstilskud - skal foretage en vurdering af, om den faktiske

indtægt er væsentlig højere eller lavere end den aktuelle indtægt. Derudover vil det blive præciseret i bekendtgørelserne, at det er specielle skattetekniske fradrag, som kan betyde, at den faktiske indtægt kan være højere eller lavere end den aktuelle indtægt. Som specielle skattetekniske fradrag anses bl.a. henlæggelser til investeringsfonde, bygnings- og inventarnedskrivning udover normal nedskrivning samt underskud på skibsvirksomhed og containeranpartar.

Endelig er det hensigten at indarbejde en særregel om, at indkomster, som ikke er skattepligtige her i landet, skal indberettes og dokumenteres til kommunen af borgeren selv. Indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet, skal også efter gældende regler indgå i beregningsgrundlaget, ligesom borgeren skal oplyse kommunen herom ved ansøgning. Særregelen er dermed reelt en videreførelse af gældende ret.

2.1.2.2. Foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst ved ansøgning

Oplysninger om den aktuelle måneds husstandsindkomst er ikke tilgængelige i SKAT's registre på det tidspunkt, hvor en ansøgning skal behandles, og hvor det økonomiske fripladstilskud skal tildeles.

Det er derfor hensigten med hjemmel i de nye bemyndigelser, at der ved behandling af en ansøgning om økonomisk fripladstilskud skal foretages en foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst med udgangspunkt i borgerens egne oplysninger. Det er endvidere hensigten, at der som udgangspunkt ikke skal kræves dokumentation for oplysning om indkomster, der fremgår af eIndkomst. For indkomster, som ikke skal indberettes til eIndkomst, er det hensigten, at dokumentation for oplysningerne udgøres af fx forskudsopgørelsen eller anden form for dokumentation – fx regnskaber fra virksomheder m.v.

Det forudsættes, at borgeren i forbindelse med indgivelse af ansøgningen vil blive hjulpet af kommunen til at afgive oplysninger til brug for den foreløbige opgørelse af månedens husstandsindkomst. Dette skal som udgangspunkt ske via den digitale selvbetjeningsløsning, hvor de indkomstoplysninger, som SKAT har registreret, præsenteres for borgeren.

Personer, som indgiver ansøgning på grund af ændrede indkomstforhold, kan fx præsenteres for de relevante satser for offentlige ydelser (SU, dagpenge, kontanthjælp, efterløn, mv.). Det vil endvidere være muligt for ansøgeren at afgive supplerende oplysninger. Dermed vil det være muligt for borgere, som søger økonomisk fripladstilskud på grund af et fald i indkomsten, at afgive kvalificerede oplysninger om husstandsindkomsten, selvom den endnu ikke er registreret i SKAT's registre.

Da alle oplysninger vedrørende indkomster, som indberettes til eIndkomst, kontrolleres ca. to måneder efter ansøgningen ved hjælp af data fra eIndkomst i forbindelse med genberegningen, jf. afsnit 2.1.2.5, vil ansøgeren som udgangspunkt ikke skulle vedlægge yderligere dokumentation for oplysninger vedrørende disse indkomstelementer. En ansøgning, hvor husstandsmedlemmerne udelukkende har disse typer af indkomster, vil derfor som udgangspunkt kunne blive behandlet straks uden yderligere dokumentation. Der kan dog være særlige ansøgninger, som skal undersøges yderligere, fx hvis forhold omkring borgerens besvarelse ligger langt fra oplysninger i eIndkomst, forskudsopgørelsen eller årsopgørelsen.

For husstandsmedlemmer med indkomster, som ikke skal indberettes til eIndkomst, vil ansøgeren som udgangspunkt blive præsenteret for oplysninger fra forskudsopgørelsen eller årsopgørelsen vedrørende disse indkomster. En selvbetjeningsløsning vil også kunne indrettes sådan, at ansøgeren kan vedhæfte dokumentation for disse indkomststyper.

På baggrund af ansøgerens oplysninger foretager kommunerne en foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst, som anvendes til at beregne det foreløbige økonomiske fripladstilskud måned for måned, indtil der sker en eventuel omberegning af tilskuddet, jf. afsnit 2.1.2.4.

2.1.2.3. Foreløbig tildeling af økonomisk fripladstilskud

Det er hensigten med hjemmel i de foreslåede nye bemyndigelser, at den enkelte måneds fripladstilskud tildeles som et foreløbigt tilskud på grundlag af den foreløbige opgørelse af månedens husstandsindkomst, som på tidspunktet for tildelingen senest er foretaget i forbindelse med ansøgning eller omberegning, jf. afsnit 2.1.2.4.

Når kommunerne efter ca. 6 uger kan indhente oplysninger om den del af den enkelte måneds indkomst, som er indberettet til eIndkomst, sammenligner kommunerne automatisk den foreløbigt opgjorte indkomst med de registrerede indkomstoplysninger og foretager under bestemte betingelser en automatisk genberegning af månedens foreløbige økonomiske fripladstilskud, jf. afsnit 2.1.2.5.

Herefter foretages der én gang årligt en efterregulering på baggrund af bl.a. årsopgørelsen og oplysninger fra eIndkomst, hvor der foretages en endelig opgørelse af de enkelte måneders husstandsindkomst og på baggrund heraf en endelig beregning af de enkelte måneders fripladstilskud, jf. afsnit 2.1.2.6.

2.1.2.4. Omberegning af økonomisk fripladstilskud

Det er intentionen, at der i de kommende bekendtgørelser indføres regler om omberegning af økonomisk fripladstilskud, således at der kan ske en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst. Borgerne skal herefter til brug for omberegning oplyse kommunerne om alle forhold, som har betydning for størrelsen af det økonomiske fripladstilskud. Med omberegning er der tale om en fremadrettet regulering af fripladstilskuddet.

Det er hensigten, at borgeren ikke skal have pligt til at oplyse kommunerne om indkomstændringer, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed eller oplysninger om indkomster, som ikke er skattepligtige her i landet. Borgeren vil fortsat have oplysningspligt i forhold til alle andre oplysninger, herunder husstandssammensætning, civilstatus m.v., der kan medføre ændringer i det økonomiske fripladstilskud.

Det er samtidig hensigten, at borgeren skal kunne oplyse om indkomstændringer til kommunerne, således at borgeren kan få omberegnet fripladstilskuddet på et tidligere tidspunkt, når betingelserne er opfyldt, og borgeren fx ikke ønsker at afvente, at indkomstændringerne fremgår af eIndkomst.

Hvis månedens husstandsindkomst forventes at falde eller stige udover en udsvingsgrænse på et beløb svarende til 5 trin (1.493 kr. i 2014-niveau) på fripladsskalaen, vil kommunerne skulle foretage en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst og beregne en ny foreløbig tildeling af økonomisk fripladstilskud. En indkomstændring, som ligger inden for udsvingsgrænsen, vil ikke medføre omberegning i løbet af året, men vil i stedet indgå ved den endelige opgørelse af de enkelte måneders husstandsindkomst i forbindelse med efterreguleringen, jf. afsnit 2.1.2.6.

Endelig er det hensigten, at oplysninger fra eIndkomst fra en forudgående måned ikke i sig selv skal medføre en omberegning af fripladstilskuddet. Forslaget indebærer, at oplysninger fra eIndkomst som udgangspunkt alene anvendes bagudrettet, hvor man ved genberegning korrigerer for tidligere tildelt tilskud, men ikke fremadrettet i forhold til at fastsætte et nyt fripladstilskud. Baggrunden herfor er, at nogle tilskudsmodtagere har meget svingende indkomst, og for dem vil en stigning i en tidligere måneds indkomst ikke nødvendigvis betyde, at der fremadrettet vil være en stigning i indkomsten, der vil give anledning til beregning af et nyt fripladstilskud. Det vil dog være sådan, at kommunerne af egen drift på baggrund af oplysninger fra eIndkomst kan anmode borgeren om yderligere oplysninger med henblik på at fastslå, om fripladstilskuddet skal omberegnes.

2.1.2.5. Månedlig genberegning af foreløbigt tildelt økonomisk fripladstilskud

Det er intentionen med hjemmel i de nye bemyndigelser, at kommunerne automatisk og hurtigst muligt skal indhente oplysninger om den del af den enkelte måneds indkomst, som indberettes til eIndkomst, når disse er registreret i eIndkomst ca. 6 uger efter tildelingen af den enkelte måneds foreløbige fripladstilskud. Med genberegning er der dermed tale om en bagudrettet regulering af fripladstilskuddet.

Det er hensigten, at kommunerne i tilknytning hertil automatisk skal foretage en sammenligning af den del af den foreløbigt opgjorte indkomst, som vedrører indkomster i eIndkomst, med de faktiske registrerede indkomstoplysninger i eIndkomst.

Det er desuden hensigten, at kommunerne skal foretage en automatisk genberegning af den konkrete måneds foreløbige fripladstilskud, hvis indkomstsammenligningen viser en afvigelse på et beløb svarende til mindst 5 trin (1.493 kr. i 2014-niveau) på fripladsskalaen. Kommunerne skal efter partshøring, jf. afsnit 2.1.2.8, herefter hurtigst muligt trække for meget eller lægge for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud til eller fra førstkommande opkrævning af forældrebetaling i dagtilbud, fritidshjem eller klubtilbud m.v. For forældre i privatinstitutioner og private fritidshjem vil et eventuelt for lidt eller for meget tildelt fripladstilskud skulle tilbagebetales af eller efterbetales direkte til den eller de forældre, der har retten til tilskuddet. Dette skyldes, at kommunen ikke opkræver forældrebetaling for pladser i privatinstitutioner.

I de særlige tilfælde, hvor et eventuelt for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, skal trækkes fra den førstkommande opkrævning af forældrebetaling, og dette overstiger forældrenes resterende del af betalingen, kan beløbet efterbetales til den eller de forældre, som har retten til tilskuddet. Det samme gør sig gældende i de tilfælde, hvor et barn ikke længere er indskrevet i et dagtilbud, fritidshjem eller klubtilbud m.v.

Udsvingsgrænsen på et beløb svarende til 5 trin (1.493 kr. i 2014-niveau) på fripladsskalaen for indkomstsammenligningen, der er forudsætningen for, om der skal foretages genberegning af det økonomiske fripladstilskud, er fastsat af administrative årsager. Den skal sikre, at kommunerne på den ene side ikke skal foretage justering for alt for små beløb, som måske udjævnes hen over året, og for at tilskudsmodtagerne på den anden side ikke risikerer for store tilbagebetalingskrav eller efterbetalinger i forbindelse med efterreguleringen. Beløbsgrænsen er ikke en bagatelgrænse, men derimod en udsvingsgrænse til brug for den foreløbige beregning og tildeling af økonomisk fripladstilskud i løbet af året.

Den månedlige genberegning vil betyde, at modtageren automatisk bagudrettet får reguleret fripladstilskuddet op og ned ved månedlige indkomstændringer. Det bemærkes, at automatikken i genberegningen er kombineret med, at betingelserne for genberegning er ens for indkomstfald og indkomststigninger (dog med modsat fortegn). Dette er med til at sikre en meget hurtig og meget præcis beregning og tildeling af økonomisk fripladstilskud i løbet af året på grundlag af de reelle indkomstforhold.

Forslaget om genberegning indebærer således, at modtageren med ca. to måneders forsinkelse automatisk får reguleret sit økonomiske fripladstilskud. Der kan dog være situationer, hvor det vil være rimeligt, at borgeren har mulighed for at fremskynde det tidspunkt, hvor en indkomstændring slår igennem på tildelingen af fripladstilskuddet. Hvis fx borgeren ved, at indkomsten vil stige, skal der være mulighed for at få reguleret fripladstilskuddet, før der er gået to måneder. Tilsvarende kan der være tilfælde, hvor borgeren fx har mistet sit job og har brug for et højere fripladstilskud inden det tidspunkt, hvor den lavere indkomst er registreret i eIndkomst. Dette er baggrunden for, at borgeren får mulighed for at afgive oplysninger om kommende ændringer i månedens husstandsindkomst til brug for en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst, jf. afsnit 2.1.2.2 og 2.1.2.4.

I forlængelse heraf bemærkes det, at udsvingsgrænsen på et beløb svarende til 5 trin (1.493 kr. i 2014-ni-

veau) på fripladsskalaen er identisk med den foreslåede udsvingsgrænse for omberegning ved indkomstændringer. Ved at have den samme udsvingsgrænse i begge situationer er der tilnærmelsesvis ens kriterier for, om og hvordan en indkomstændring slår igennem i det tildelte fripladstilskud. Forskellen består således i, at udsvingsgrænsen i forbindelse med omberegning vedrører både indkomster i eIndkomst og øvrige indkomster, mens udsvingsgrænsen i forbindelse med genberegning alene vedrører indkomster i eIndkomst. Da langt hovedparten af tilskudsmodtagerne alene eller næsten udelukkende har indkomster som fremgår af eIndkomst, vil denne forskel i opgørelsesmetode i praksis have meget lille betydning.

Tilnærmelsesvis ens kriterier for omberegning og genberegning er med til at sikre, at modtageren hverken stilles ringere eller bedre ved at fremskynde det tidspunkt, hvor en indkomstændring slår igennem, i forhold til at afvente, at indkomstændringen indgår i genberegningen. Dermed tilsigtes det, at den eneste forskel for tildelingen af økonomisk fripladstilskud i de to situationer er tidspunktet, hvor fripladstilskuddet ændres.

Det er endvidere hensigten, at det fastsættes i bekendtgørelserne, at der skal ansøges om økonomisk fripladstilskud på ny, når tilskudsmodtageren ikke har fået tildelt økonomisk fripladstilskud i tre sammenhængende måneder som følge af indkomstændringer, som ikke skyldes ændring af husstandssammensætning. Når ansøgningen om økonomisk fripladstilskud indgives inden udgangen af den måned, der følger efter den 3. måned, hvor fripladstilskuddet ikke er tildelt, kan fripladstilskuddet tildeles fra starten af denne måned.

2.1.2.6. Årlig efterregulering

Det er intentionen, at der med hjemmel i de foreslåede bemyndigelser indføres regler om en årlig efterregulering af økonomisk fripladstilskud. I den årlige efterregulering foretages en endelig opgørelse af de enkelte måneders husstandsindkomst og på grundlag heraf foretages en endelig beregning af de enkelte måneders økonomiske fripladstilskud.

Efterreguleringen kan gennemføres, når årsopgørelsen fra SKAT foreligger og sker bl.a. på baggrund af årsopgørelsen og oplysninger fra eIndkomst. Formålet med efterreguleringen er:

- At sikre en grundig verificering af de foreløbige tildelinger af økonomisk fripladstilskud på grundlag af den del af de enkelte måneders husstandsindkomst, som skal indberettes til eIndkomst.
- At samle op på ændringer i de enkelte måneders husstandsindkomst, som i løbet af året har ligget under udsvingsgrænsen for omberegning ved indkomstændringer og genberegning.
- At foretage en endelig opgørelse af de indkomster, som ikke skal indberettes til eIndkomst, og som deles ligeligt på årets 12 måneder.

På grundlag af denne endelige opgørelse af de enkelte måneders husstandsindkomst, foretages en endelig beregning af den enkelte måneds økonomiske fripladstilskud. Den endelige beregning af den enkelte måneds økonomiske fripladstilskud sammenholdes med det økonomiske fripladstilskud, der hidtil er blevet tildelt for samme måned. Det bemærkes, at det hidtil tildelte beløb for en måned er summen af det foreløbige fripladstilskud for måneden og et eventuel justeringsbeløb som følge af den efterfølgende genberegning af samme måneds foreløbige fripladstilskud.

Summen af de således opgjorte forskelsbeløb for de enkelte måneders økonomiske fripladstilskud er udtryk for, om der i løbet af året er blevet tildelt for lidt eller for meget økonomisk fripladstilskud som følge af indtægtsregulering.

Det er hensigten, at økonomisk fripladstilskud skal tilbagebetales eller efterbetales, hvis den årlige efterregulering viser, at der i løbet af året er blevet tildelt for meget henholdsvis for lidt i økonomisk

fripladstilskud. Forslaget indebærer dermed som noget nyt, at der kan ske efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, jf. afsnit 2.2.

Det er desuden hensigten, at efterregulering kan finde sted på grundlag af årsopgørelsen, når denne foreligger i en endelig udgave fra SKAT. For personer med almindelig selvangivelse vil dette typisk kunne ske efter 1. maj, mens det for personer med udvidet selvangivelse typisk vil kunne ske efter 1. juli. Her vil det tilsvarende være hensigten, at man ved efterreguleringen opgør indtægtsgrundlaget endeligt på grundlag af årsopgørelsen.

Det vurderes, at samtlige modtagere af økonomisk fripladstilskud skal modtage meddelelse om resultatet af den årlige efterregulering, uanset om fripladstilskuddet for den enkelte husstand skal tilbagebetales, efterbetales eller viser sig at have været korrekt tildelt i løbet af året.

Det er hensigten, at en afgørelse om efterregulering som udgangspunkt ikke kan genoptages som følge af, at afgørelse om årsopgørelsen fra SKAT genoptages. Afgørelse om efterregulering kan dog genoptages, hvis en genoptagelse af årsopgørelse medfører en ændring af den årlige husstandsindkomst på mindst 25.000 kr. Det er endvidere hensigten, at hvis afgørelse om årsopgørelse påklages, kan endelig afgørelse om efterregulering ikke træffes, før klagesagen om årsopgørelsen er behandlet.

Forslaget om at begrænse muligheden for at genoptage en efterreguleringsafgørelse som følge af en genoptagelse af årsopgørelsen skal ses i lyset af, at formålet med økonomisk fripladstilskud er at yde hjælp i forhold til husstandens aktuelle økonomiske behov. Dette element styrkes gennem forslaget om månedlig genberegning, som sikrer en meget hurtig og meget præcis beregning og tildeling af økonomisk fripladstilskud i løbet af året på grundlag af de reelle indkomstforhold. Som følge heraf forventes det, at efterreguleringen for langt de fleste tilskudsmodtagere ikke vil resultere i tilbagebetaling eller efterbetaling af fripladstilskud, og i givet fald kun med forholdsvis små beløb.

Det vurderes i forlængelse heraf, at den månedlige genberegning i kombination med efterreguleringen giver en tilstrækkeligt stor sikkerhed for, at den aktuelle tildeling af økonomisk fripladstilskud svarer til tilskudsmodtagerens behov.

2.1.2.7. Justeret oplysningspligt for borgerne

De i afsnit 2.1.2.1 – 2.1.2.6 beskrevne elementer vil samlet set tilvejebringe et regelsæt for indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, som vil gøre det muligt at automatisere store dele af sagsbehandlingen samtidig med, at der ikke sker en unødigt forsinkelse af reguleringen af fripladstilskuddet, hvis borgeren har viden om sine indkomstforhold, som endnu ikke er tilgængelig i SKAT's registre.

Et afgørende og gennemgående element i forslaget er, at der sker en systematisk fastlæggelse og fordeling af handlepligter mellem kommunerne og borgeren. Konkret medfører forslagene, at kommunerne skal indhente elektroniske indkomstoplysninger i alle sager om økonomisk fripladstilskud hver måned via eIndkomst. Kommunerne skal endvidere systematisk i alle sager anvende disse indkomstoplysninger til at genberegne og justere det økonomiske fripladstilskud, hvis objektive beløbsmæssige betingelser er opfyldt. Genberegning og justering skal i givet fald ske på kommunernes initiativ, uanset om ændringen er til gunst eller ugunst for modtageren.

Det foreslås derfor, at tilskudsmodtagerens oplysningspligt ved indkomstændringer ophæves for så vidt angår indkomster, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed samt indkomst, som ikke er skattepligtig her i landet.

Tilskudsmodtageren gives endvidere mulighed for at give meddelelse om indkomstændringer, som endnu ikke er blevet registreret i eIndkomst eller anden indkomst, for derved at kunne fremskynde en ændring

af det økonomiske fripladstilskud. Dette vil også være relevant i ansøgningssituation. I disse situationer foreslås det, at ansøgeren/modtageren som udgangspunkt ikke skal fremvise dokumentation for indkomstforhold, som vil blive indberettet til eIndkomst. Der henvises i den sammenhæng til afsnit 2.1.2.2.

2.1.2.8. Procedure vedrørende partshøring ved genberegning og efterregulering

Forslagene om automatisk månedlig genberegning og årlig efterregulering forventes at medføre en betydelig stigning i antallet af afgørelser vedrørende indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud og dermed i antallet af partshøringer til borgerne.

I forbindelse med den månedlige genberegning skal der endvidere tages hensyn til, at partshøring og afgørelse om genberegning skal kunne gennemføres indenfor et relativt kort tidsrum. Det forudsættes således, at partshøring over den enkelte måneds foreløbige økonomiske fripladstilskud iværksættes i så god tid, at borgeren har en rimelig frist til at sætte sig ind i oplysningerne og eventuelt gøre indsigelse. Med rimelig frist menes der mindst 8 dage. Endvidere følger det af forslaget om genberegning, jf. afsnit 2.1.2.5, at forskelsbeløb skal indgå som en justering (blive lagt til eller trukket fra) førstkommande opkrævning af forældrebetaling.

2.1.2.8.1. Partshøring i forbindelse med månedlig genberegning

Hvis en genberegning viser, at det foreløbige økonomiske fripladstilskud har været for lavt grundet indtægtsændring, der ligger udover udsvingsgrænsen på et beløb svarende til 5 trin (1.493 kr. i 2014-niveau) på fripladsskalaen, vil forskelsbeløbet indgå som en justering ved (trukket fra) førstkommande opkrævning af forældrebetalingen. Da der i disse tilfælde vil være tale om en begunstigende forvaltningsakt, vil der ikke ske partshøring af borgeren.

Hvis genberegningen viser, at det foreløbige økonomiske fripladstilskud har været for højt grundet en indtægtsændring, der ligger udover udsvingsgrænsen på et beløb svarende til 5 trin (1.493 kr. i 2014-niveau) på fripladsskalaen, skal der ske partshøring, før der kan træffes afgørelse om, at forskelsbeløbet indgår som en justering ved (lagt til) førstkommande opkrævning af forældrebetaling.

Det skønnes hensigtsmæssigt, at der foretages partshøring ved agterskrivelse, dvs. varsling af en ændring, som vil blive gennemført medmindre borgeren gør indsigelse. Agterskrivelsen bør indeholde de oplysninger, der danner grundlag for genberegningen samt oplysninger om ændringen af det økonomiske fripladstilskud og om begrundelse herfor. Herudover bør det fremgå, at ændringen af fripladstilskuddet vil blive gennemført som varslet, medmindre kommunen modtager bemærkninger inden for en nærmere angivet frist på minimum 8 dage eller modtager andre oplysninger, der kan medføre ændringer i det økonomiske fripladstilskud.

Det forudsættes, at agterskrivelsen vil blive sendt digitalt til borgeren i medfør af lov om offentlig digital post, herunder med mulighed for undtagelser for bestemte grupper af borgere. Det forudsættes endvidere, at der vil blive etableret en digital selvbetjeningsløsning, som gør det muligt for borgeren at besvare partshøringen digitalt. Formen skal dog respektere formålet med partshøringspligten, dvs. at parten skal have mulighed for at kommentere, korrigere og supplere sagens faktuelle grundlag.

2.1.2.8.2. Partshøring i forbindelse med den årlige efterregulering

Det foreslås, at meddelelse af efterreguleringsafgørelsen sker som en agterskrivelse, hvor modtageren gives en frist på 14 dage til at komme med ændrede oplysninger. For modtagere, som ikke henvender sig inden 14-dages fristens udløb, vil afgørelsen herefter blive effektueret uden yderligere meddelelser til borgeren.

2.2. Regler om tilbagebetaling og efterbetaling

2.2.1. Tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud

2.2.1.1. Gældende ret

Hjemmel til at kræve tilbagebetaling af for meget tildelt tilskud, herunder økonomisk fripladstilskud, er fastsat i dagtilbudslovens § 93. Det fremgår, at tilskud, som er ydet efter dagtilbudsloven, skal tilbagebetales, når modtageren mod bedre vidende har:

- 1) undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller
- 2) modtaget tilskud efter loven uden at være berettiget til det.

Tilbagebetaling forudsætter således efter de gældende regler, at modtageren har handlet mod bedre vidende. Der er efter gældende regler ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan efterbetale økonomisk fripladstilskud, hvis en borger har fået tildelt for lidt økonomisk fripladstilskud.

2.2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der som led i indførelsen af regler om anvendelse af eIndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud på bekendtgørelsesniveau, jf. afsnit 2.1.2, indføres en udtrykkelig bestemmelse i loven, der fastsætter, at der skal ske tilbagebetaling af for meget tildelt økonomisk fripladstilskud og efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, hvis dette er et resultat af indtægtsreguleringen, uanset dagtilbudslovens generelle betingelser om tilbagebetaling i § 93. Ved tilbagebetaling i sådanne situationer vil det herefter ikke være afgørende, om borgeren har handlet mod bedre vidende. Med den foreslåede ændring bliver der som noget nyt hjemmel og pligt til at efterbetale eventuelt for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud ved indtægtsregulering.

Den foreslåede ændring indebærer også, at hvis modtageren af økonomisk fripladstilskud i løbet af året har opfyldt sin oplysningspligt i forhold til oplysninger, der ikke fremgår af eIndkomst, men disse ikke har indgået i beregningen af det økonomiske fripladstilskud, så skal tilskudsmodtageren tilbagebetale eller have efterbetalt økonomisk fripladstilskud ved efterreguleringen.

Den foreslåede ændring skal ses i lyset af, at der med eIndkomstmodellen sker en justering af borgerens oplysningspligt, jf. afsnit 2.1.2.7, således at borgerens pligt til at oplyse om indkomstændringer ophæves, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed samt indkomst, som ikke er skattepligtig her i landet.

2.2.2. Regler for opkrævning af tilbagebetalingsbeløb

2.2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af dagtilbudslovens § 93, stk. 3, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, efter forhandling med skatteministeren, har bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløb. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale skal bortfalde, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

Med ressortændringen af 9. august 2013 blev dagtilbudsområdet overflyttet til det nuværende Ministerium for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Dagtilbudslovens bestemmelser omkring fritidshjem og klubtilbud m.v. hører herefter under undervisningsministerens ressort, som dermed har ansvaret for at fastsætte regler for disse tilbud. Der er i forbindelse med ressortændringen ikke oprettet en særskilt bestemmelse, som giver undervisningsministeren bemyndigelse til efter forhandling med

skatteministeren at fastsætte regler om opkrævning af tilbagebetalingsbeløb i fritidshjem og klubtilbud m.v.

2.2.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås på denne baggrund, at der indsættes en yderligere bemyndigelse i dagtilbudslovens § 93, således at undervisningsministeren efter forhandling med skatteministeren fastsætter nærmere regler for kommunernes opkrævning af tilbagebetalingsbeløb, for så vidt angår børn i skolealderen og større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. Bestemmelsen er identisk med den tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse i dagtilbudslovens § 93, stk. 3, som giver ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold bemyndigelse til at fastsætte regler for opkrævning af betalingsbeløb. Herudover foreslås det, at der foretages en begrænsning af den eksisterende bemyndigelsesbestemmelse, således at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold efter forhandling med skatteministeren alene kan fastsætte regler om tilbagebetaling for børn i dagtilbud indtil skolealderen.

2.3. Statslig refusion

2.3.1. Gældende regler

Efter dagtilbudslovens § 99, stk. 1, afholder staten efter reglerne i stk. 2 udgifter til udlændinge, der har fået opholdstilladelse efter nærmere angivne bestemmelser i udlændingeloven.

Efter bestemmelsens stk. 2 afholder staten uanset bestemmelserne i stk. 1 udgifter til:

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

§ 99 i dagtilbudsloven blev indført ved lovforslag, jf. lovforslag L 170 fremsat den 28. februar 2007, folketingssamling 2006-07, og viderefører ifølge lovforslaget de hidtil gældende regler i § 181, stk. 1 og 3 i lov om social service med hensyn til at få statsrefusion for udgifter til dagtilbud m.v. til udlændinge. Efter disse regler blev statsrefusion for udgifter til dagtilbud m.v. ydet til personer med en af de opholdstilladelser, der var nævnt i bestemmelsens stk. 1 i de to ovennævnte situationer, dvs. udgifter til:

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet, jf. den gældende dagtilbudslovs § 99, stk. 2, nr. 1 og 2.

Formuleringen af indledningen til dagtilbudslovens § 99, stk. 2, gør imidlertid bestemmelsen vanskelig at forstå.

Ved en fejl er § 99, stk. 1, nr. 9, endvidere formuleret på en sådan måde, at bestemmelsen vedrører udgifter til udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, hvor der skulle have været henvist til udlændingelovens § 9 e.

2.3.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det at korrigere henvisningen i dagtilbudslovens § 99, stk. 1, nr. 9, og præcisere

indledningen til § 99, stk. 2. Med forslaget formuleres indledningen, så den kommer i overensstemmelse med intentionerne ved vedtagelsen af dagtilbudsloven og viderefører servicelovens § 181, stk. 1 og 3 om, i hvilke tilfælde staten afholder kommunalbestyrelsens udgifter til:

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

2.4. Ændring i lov om individuel boligstøtte

2.4.1. Oplysningspligten

2.4.1.1. Gældende ret

Efter gældende regler i lov om individuel boligstøtte har modtagere af boligstøtte pligt til at give oplysning til Udbetaling Danmark om alle ændringer i forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, herunder indkomststigninger. Misligholdelse af denne oplysningspligt medfører som udgangspunkt, at boligstøtte, der er modtaget uberettiget, skal tilbagebetales.

Formelt set har modtageren ligeledes oplysningspligt om ændringer, der kan medføre forhøjelse af boligstøtten, herunder indkomstfald. Manglende overholdelse af oplysningspligten om sådanne ændringer har dog ikke negative konsekvenser for modtageren udover, at boligstøtte som altovervejende udgangspunkt ikke efterbetales, selvom det viser sig, at boligstøtten kunne have været forhøjet tidligere.

Efter gældende regler skal Udbetaling Danmark af egen drift tage en sag op med henblik på eventuelt at træffe afgørelse om nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, hvis Udbetaling Danmark er i besiddelse af oplysninger om ændrede forhold, der skal medføre nedsættelse eller bortfald. Det kan fx være indkomstoplysninger, som Udbetaling Danmark indhenter fra eIndkomst.

I forbindelse med ændringer, der kan medføre forhøjelse af boligstøtten, er det efter gældende regler en betingelse, at modtageren selv oplyser herom, før der kan træffes afgørelse om forhøjelse.

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.) blev lov om individuel boligstøtte ændret. Det blev her fastsat i § 3, nr. 15 og 17, at boligstøttemodtageren ikke skal oplyse om husstandsindkomst, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, medmindre det er oplysninger fra selvstændig virksomhed. Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

2.4.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at boligstøttemodtageren også forpligtes til at give oplysninger om indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet.

Det foreslås af lovtekniske årsager, at ophæve ovennævnte bestemmelser i § 3, nr. 15 og 17, i lov nr. 574 af 10. juni 2014, hvor oplysningspligten vedrørende indkomstændringer blev ophævet for så vidt angår indkomster, medmindre det vedrører oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed, og at genindsætte bestemmelserne i dette lovforslag.

Med forslaget om, at boligstøttemodtageren også forpligtes til at give oplysninger om indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet bringes oplysningspligten om indkomstoplysninger i forhold til boligstøtte i

overensstemmelse med oplysningspligten efter lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lov nr. 574 af 10. juni 2014 og dagstilbudsloven efter dette lovforlag.

2.4.2. Udsvingsgrænsen for omberegning

2.4.2.1. Gældende ret

Efter gældende regler skal husstandsindkomsten opgøres på ny i løbet af året, og der skal foretages omberegning af boligstøtten, hvis der sker væsentlige ændringer i indkomsten.

Omberegning ved indkomstfald skal ske, hvis boligstøttemodtageren sandsynliggør, at husstandsindkomsten vil falde med mindst 10.000 kr. på årsbasis for den resterende del af året i forhold til det hidtidige beregningsgrundlag. Dette indebærer, at f.eks. et indkomstfald på 1.000 kr. pr. måned fra 1. oktober vil medføre en omberegning af boligstøtten fra denne dato, såfremt meddelelse er givet rettidigt, idet der på årsbasis er tale om, at husstandsindkomsten er faldet med 12.000 kr. (uanset at det faktiske fald for støtteåret som helhed alene bliver 3.000 kr.).

Bagatelgrænsen på 10.000 kr. reguleres ikke.

Omberegning, hvorved boligstøtten nedsættes, skal ske, når de indberettede ændringer lader formode, at indkomsten indtil omberegningstidspunktet sammen med den forventede indkomst i resten af boligstøtteåret (kalenderåret) vil overstige den hidtil forventede indkomst for året med mindst 18.800 kr. (2003-niveau). Der sker en årlig opregulering af bagatelgrænsen, således at beløbet for boligsikring for 2013 er 23.100 kr. og for boligydelse er 24.700 kr.

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.) blev lov om individuel boligstøtte ændret. Det blev her fastsat i § 3, nr. 16 og 18, at modtageren efter tilkendelsen af boligstøtte vil have mulighed for at henvende til Udbetaling Danmark med oplysning om ændring i månedens indkomst. Hvis ændringen i månedens indkomst er på mindst 800 kr., vil Udbetaling Danmark foretage en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst og beregne en ny foreløbig udbetaling af boligstøtte. En indkomstændring, der ligger under dette beløb, vil ikke medføre omberegning i løbet af året, men vil stedet indgå ved den endelige ved endelige opgørelse af den enkelte måneders husstandsindkomst i forbindelse med efterregulering.

Borgeren kan også undlade at oplyse om sådanne ændringer. Her vil der i stedet ske en korrektion af den udbetalte boligstøtte i forbindelse med den månedlige genberegning, hvis oplysninger om husstandsindkomsten i indkomstregisteret afviger mere end 800 kr. fra den indkomst, der lagt til grund for samme periode ved beregning af boligstøtte.

Ændringerne ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 træder i kraft den 1. januar 2016.

2.4.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at hvis månedens indkomst er på mere end 800 kr., vil Udbetaling Danmark foretage en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst og beregne en ny foreløbig udbetaling af boligstøtte. Grænsen ændres således fra mindst 800 kr. til mere end 800 kr. med dette forslag. Dermed vil grænsen for omberegning i løbet af året svare til grænsen til genberegning, hvilket også var den oprindelige hensigt.

Det foreslås af lovtekniske årsager, at ophæve ovennævnte bestemmelser i § 3, nr. 16 og 18, i lov nr. 574 af 10. juni 2014, og genfremsætte forslaget, med den ændring at mindst 800 kr. ændres til mere en 800 kr.

2.5. Ændring i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

2.5.1. Gældende ret

Udbetaling Danmark har efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1, krav på refusion fra forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, hvis tilskadekomne eller de efterladte har fået udbetalt ydelser efter lov om social pension for en periode, hvor der senere tilkendes erstatning som løbende ydelse for tab af erhvervsevne, eller tab af forsørger.

Vedtagelsen af lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregistret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. indebærer, at social pension fra den 1. januar 2015 vil blive beregnet efter kalenderårsmodellen, dvs. pensionen beregnes på grundlag af den forventede indkomst i kalenderåret, og der foretages en efterregulering, når den skattemæssige årsopgørelse foreligger. Efter overgang til kalenderårsmodellen for beregning af pension vil hele den udbetalte erstatning indgå i indkomstgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode, herunder den del af erstatningen som vedrører tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, og som er lagt til grund for Udbetaling Danmarks opgørelse af refusionskravet. Denne del af erstatningen vil derfor indgå to gange ved beregning af pension. Det skal ses i sammenhæng med, at hele erstatningen inkl. det beløb, som er udbetalt til Udbetaling Danmark, indgår i indkomstregisteret for den aktuelle opgørelsesperiode. Tilsvarende gælder andre erstatninger, der udbetales med tilbagevirkende kraft, og hvor Udbetaling Danmark kan kræve tilbagebetaling af pension efter dobbeltforsørgelsesreglerne. Dette er en utilsigtet virkning af indførelse af kalenderårsmodellen.

2.5.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de indkomster, som har dannet baggrund for Udbetalings Danmarks refusionskrav eller krav om tilbagebetaling af pension vedrørende tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, skal fradrages ved opgørelsen af indkomstgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode. Derved undgås, at disse indkomster medregnes to gange ved beregning af pension.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Der findes i alt ca. 133.000 modtagere af økonomisk fripladstilskud i dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud samt SFO. I 2012 blev der tildelt ca. 2,1 mia. kr. i økonomisk fripladstilskud.

Forslaget ændrer ikke grundlæggende på reglerne for tildeling af økonomisk fripladstilskud. Forslaget indeholder en række justeringer, som skal sikre, at fastsættelsen af de løbende betalinger for pladser i dagtilbud sker på korrekte indtægtsgrundlag, og således at ændringer i indtægterne så hurtigt som muligt indarbejdes i fastsættelsen af forældrenes egenbetaling. Lovforslaget medvirker samtidig til at reducere risikoen for fejltildelinger.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige konsekvenser for kommunernes samlede udgifter på området, dvs. der forventes ikke væsentlige ændringer i familiernes nettobetaling som følge af forslaget.

eIndkomstmodellen for økonomisk fripladstilskud vil frigøre ressourcer i kommunerne på 4,1 mio. kr. årligt fra 2016 og frem i form af administrative gevinster, jf. tabel 1. Der er afsat 4,3 mio. kr. i 2015 til bl.a. udgifter til it-tilpasninger og engangsudgifter til information.

Ikrafttrædelsestidspunktet forventes at være den 1. januar 2016 og modellens økonomiske konsekvenser er forhandlet med KL i forbindelse med Aftalen om kommunernes økonomi for 2015 den 3. juni 2014.

Ændringerne vedrørende reglerne i dagtilbudslovens § 99 vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne. De økonomiske konsekvenser for denne del af lovforslaget er forhandlet med de kommunale parter.

Forslaget om ændring af opgørelsen af indkomstgrundlaget for beregning af social pension, jf. afsnit 2.5, har ikke økonomiske konsekvenser for kommunerne og staten. Der er tale om en justering af en utilsigtet virkning af indførelse den 1. januar 2015 af kalenderårsmodellen for beregning af pension.

Ændringerne vedrørende oplysningspligten for boligstøtte vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunerne og staten.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regionerne.

Tabel 1.

Besparelser som følge af forslaget

<i>Mio. kr., 2015-pl</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Administrative gevinster	0	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
Administrative merudgifter	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Øgede driftsudgifter til it-tilpasning	0	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Engangsudgifter til it-tilpasning	-2,4	0	0	0	0	0
Engangsudgifter til information	-1,5	0	0	0	0	0
Besparelser, netto	-4,3	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

3.2. Administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget letter de administrative byrder for kommunerne som følge af øget automatisering af sagsbehandling.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslagets § 1 letter borgerens administrative byrder ved at lette dokumentationskravet i forbindelse med ansøgning om økonomisk fripladstilskud. Automatiske genberegninger og efterregulering sikrer endvidere, at borgeren ikke behøver at følge med i egne indkomstforhold og oplyse om ændringer heri til kommunen.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. september 2014 til den 3. oktober 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

KL, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO), Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem, Det Centrale Handicapråd, Danske Handicaporganisationer (DH), FOA - Fag og Arbejde, Børnerådet, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), FTF og Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Ankestyrelsen, Boligselskabernes Landsforening, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Danmarks Lejerforeninger, Danske Revisorer, Ejendomsforeningen Danmark, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Huslejenævns- og Beboerklagenævns forening, Danske Udljere, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Udbetaling Danmark, Ungdomsboligrådet, Ældre Sagen, Ældreboligrådet, Landsforeningen for Førtidspensionister, Ældremobiliseringen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ besparelser	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Årlige besparelser i kommunerne til administration på 4,1 mio. kr. fra og med 2016 (2015-pl).	Engangsudgifter til IT og information m.v. på 4,3 mio. kr. (2015-pl) i 2015.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget letter de administrative byrder for kommunerne som følge af øget automatisering af sagsbehandlingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ansøgere om modtagere af økonomisk fripladstilskud lettes for dokumentationskrav og oplysningspligt om ændringer i indkomstforhold.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at de eksisterende bemyndigelsesbestemmelser i dagtilbudslovens §§ 44, 64 og 77 præciseres, således at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold og undervisningsministeren

får mulighed for at fastsætte regler om anvendelse af eIndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud samt regler for efterbetaling og tilbagebetaling af økonomisk fripladstilskud. Den foreslåede ændring skal muliggøre en efterfølgende udmøntning af eIndkomstmodellens enkelte elementer om bl.a. genberegning, omberegning og efterregulering på bekendtgørelsesniveau.

For en detaljeret gennemgang af de enkelte elementer i eIndkomstmodellen henvises til afsnit 2.1 i forslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det foreslås, at den nuværende overskrift ændres, så de efterfølgende paragraffer, som følge af lovforslagets § 1, nr. 2, både indeholder regler om tilbagebetaling og efterbetaling.

Til nr. 3

Det foreslås, at der i dagtilbudslovens § 93 om tilbagebetaling af tilskud, som er modtaget efter dagtilbudsloven, henvises til en ny bestemmelse om tilbagebetaling af for meget tildelt økonomisk fripladstilskud og efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, som indføres med lovforslagets § 1, nr. 6. Der henvises i den forbindelse til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6.

Til nr. 4

Det foreslås, at det tilføjes bestemmelsen i dagtilbudslovens § 93, stk. 3, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold efter forhandling med skatteministeren alene fastsætter regler for opkrævning af tilbagebetalingsbeløb for så vidt angår børn i dagtilbud indtil skolestart. Dette følger af, at børn i denne aldersgruppe efter ressortomlægningen ved kongelig resolution af 9. august 2013 hører under ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds ressort, mens tilbud efter loven til børn udenfor denne aldersgruppe hører under undervisningsministerens ressort, jf. også nr. 5.

Til nr. 5

Det foreslås, at der indsættes en ny bemyndigelsesbestemmelse i § 93, således at undervisningsministeren i forhandling med skatteministeren fastsætter nærmere regler for kommunernes opkrævning af tilbagebetalingsbeløb, for så vidt angår børn i skolealderen og større børn og unge. Med børn i skolealderen forstås børn i fritidshjem, mens der med større børn og unge forstås børn og unge i klubtilbud m.v.

Bestemmelsen er identisk med den tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse i dagtilbudslovens § 93, stk. 3, som alene giver ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold bemyndigelse til at fastsætte regler for opkrævning af tilbagebetalingsbeløb, jf. bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 6

Efter de gældende regler i dagtilbudslovens § 93, stk. 1, kan der alene ske tilbagebetaling af tilskud, som er ydet efter dagtilbudsloven. Der er således ikke hjemmel til at efterbetale tilskud.

Herudover kan der alene ske tilbagebetaling af tilskud, når modtageren mod bedre vidende har undladt at give oplysninger om kravet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller har modtaget tilskud uden at være berettiget til det.

Det foreslås, at der tilføjes en ny bestemmelse i dagtilbudsloven om, at der, uanset de generelle betingelser for tilbagebetaling i § 93, skal tilbagebetales og efterbetales henholdsvis for meget og for lidt

tildelt økonomisk fripladstilskud, hvis dette sker på baggrund af indtægtsregulering af det økonomiske fripladstilskud.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at der som noget nyt skal ske efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud ved indtægtsregulering. Det følger desuden af bestemmelsen, at tilbagebetaling og efterbetaling skal ske, uanset om tilskudsmodtageren har oplyst kommunen om ændringer i husstandsindkomsten.

Nærmere regler om indtægtsregulering og regler om tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud vil blive fastsat med hjemmel i de foreslåede bemyndigelser i dagtilbudslovens §§ 44, 64 og 77, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Som nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2.5 og 2.1.2.6 vil der med hjemmel heri blive fastsat, at tilbagebetaling og efterregulering skal ske, hvis det i forbindelse med de månedlige genberegninger eller den årlige efterregulering viser sig, at den reelle husstandsindkomst afviger fra den forventede indkomst, som er opgivet i forbindelse beregningen af det økonomiske fripladstilskud ved ansøgning eller omberegning.

Til nr. 7

Det foreslås, at henvisningen i dagtilbudslovens § 99, stk. 1, nr. 9, til udlændingelovens § 9 c ændres til en henvisning til udlændingelovens § 9 e.

Med den foreslåede ændring udformes lovteksten svarende til intentionen ved vedtagelsen af dagtilbudsloven, jf. bemærkningerne til lovforslag L 170 fremsat den 28. februar 2007, folketingssamling 2006-07. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til nr. 8

Det foreslås præciseret i indledningen til dagtilbudslovens § 99, stk. 2, at statsrefusion efter denne bestemmelse ydes til personer med opholdstilladelse som nævnt i § 99, stk. 1.

Det indebærer, at der ydes refusion for udgifter til;

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger punkt 2.3.

Til § 2

Til nr. 1

Efter gældende regler skal ansøgeren oplyse Udbetaling Danmark om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten.

Det foreslås, at ansøgeren ikke skal oplyse Udbetaling Danmark om oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet. Ansøgeren vil fortsat have oplysningspligt i forhold til alle andre oplysninger end indkomstoplysninger, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtte.

Til nr. 2

Efter gældende regler i lov om individuel boligstøtte er en boligstøttemodtager berettiget til en omberegning og forhøjelse af boligstøtten, hvis der i løbet af året sker en indkomstnedgang på mindst 10.000 kr. på årsbasis beregnet for den resterende del af året i forhold til det hidtil benyttede indtægtsgrundlag. Efter gældende regler reguleres de 10.000 kr. ikke en gang årligt. Gældende regler indebærer, at f.eks. et indkomstfald på 1.000 kr. pr. måned fra 1. oktober vil medføre omberegning af boligstøtten fra denne dato, såfremt meddelelsen er indgivet rettidigt, idet der på årsbasis er tale om, at husstandsindkomsten er faldet med 12.000 kr. – uanset at det faktiske fald for støtteåret som helhed alene bliver 3.000 kr.

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.) blev lov om individuel boligstøtte ændret. Det blev her fastsat i § 3, nr. 16 og 18, at modtageren efter tilkendelsen af boligstøtte vil have mulighed for at henvende sig til Udbetaling Danmark med oplysning om ændring i månedens indkomst. Hvis ændringen i månedens indkomst er på mindst 800 kr., vil Udbetaling Danmark foretage en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst og beregne en ny foreløbig udbetaling af boligstøtte. En indkomstændring, der ligger under dette beløb, vil ikke medføre omberegning i løbet af året, men vil stedet indgå ved den endelige opgørelse af den enkelte måneders husstandsindkomst i forbindelse med efterregulering.

Det foreslås med § 2, nr. 2, og § 3, nr. 1, at en boligstøttemodtager får ret til en omberegning af boligstøtten, såfremt der i løbet af året sker en nedgang i den husstandsindkomst, der er lagt til grund ved boligstøtteberegningen, og denne indebærer, at husstandsindkomsten vil falde med mere end 800 kr. for en måned. Grænsen ændres således fra mindst 800 kr. til mere end 800 kr. med dette forslag. Indkomstnedgangen behøver ikke at være varig og kan således vedrøre en enkelt måned. Der vil efter forslaget ikke ske en årlig regulering af de 800 kr., da der er tale om en udsvingsgrænse. Beløbsgrænsen på 800 kr. betragtes som en udsvingsgrænse, idet der ses bort fra beløbet ved efterregulering. Med forslaget skabes endvidere parallelitet i forhold til udsvingsgrænsen ved genberegning.

Til nr. 3

Efter gældende regler skal ansøgeren til brug for omberegning i løbet af året oplyse Udbetaling Danmark om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtte.

Det foreslås, at ansøgeren ikke skal have pligt til at oplyse Udbetaling Danmark om indkomstoplysninger i forhold til omberegning, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig virksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet. Ansøgeren vil fortsat have oplysningspligt i forhold til alle andre oplysninger end indkomstoplysninger, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtte.

Ansøgeren har dog fortsat ret til at give indkomstoplysninger til Udbetaling Danmark, således at borgeren kan få omberegnet boligstøtten på et tidligere tidspunkt, når betingelserne er opfyldt, og borgeren fx ikke ønsker at afvente, at indkomstændringerne fremgår af eIndkomst, som typisk er 1-2 måneder forsinket.

Til nr. 4

Efter gældende regler skal boligstøtten omberegnes, såfremt der i løbet af året sker en forhøjelse af den samlede forventede husstandsindkomst for året på mindst 18.800 kr. (2003-niveau) i forhold til den hidtil forventede indkomst for året. Der sker en årlig opregulering af beløbet, således at tallet for boligsikring for 2013 er 23.100 kr. og for boligydelse er 24.700 kr. Boligstøtten omregnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden. Husstandsindkomsten

skal ved omberegningen fastsættes på grundlag af aktuelle indkomstforhold på omberegningstidspunktet opreguleret til årsbasis.

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.) blev lov om individuel boligstøtte ændret. Det blev her fastsat i § 3, nr. 16 og 18, at modtageren efter tilkendelsen af boligstøtte vil have mulighed for at henvende til Udbetaling Danmark med oplysning om ændring i månedens indkomst. Hvis ændringen i månedens indkomst er på mindst 800 kr., vil Udbetaling Danmark foretage en ny foreløbig opgørelse af månedens husstandsindkomst og beregne en ny foreløbig udbetaling af boligstøtte. En indkomstændring, der ligger under dette beløb, vil ikke medføre omberegning i løbet af året, men vil stedet indgå ved den endelige opgørelse af den enkelte måneders husstandsindkomst i forbindelse med efterregulering.

Det foreslås med § 2, nr. 4, og § 3, nr. 1, at såfremt der i løbet af året sker en forhøjelse af den husstandsindkomst, der er lagt til grund for boligstøtteberegningen, og denne indebærer, at husstandsindkomsten bliver forhøjet med mere end 800 kr. for en måned, skal boligstøtten omberegnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden, jf. dog § 8 d, stk. 4, i boligstøtteleven, hvorefter oplysninger fra indkomstregisteret fra en forudgående måned ikke medfører en omberegning. Grænsen ændres således fra mindst 800 kr. til mere end 800 kr. med dette forslag.

Der vil efter forslaget ikke ske en årlig opregulering af de 800 kr. Med beløbsgrænsen på 800 kr. er der parallelitet i reglerne, således at beløbet er det samme i forhold til at medføre omberegning, uanset om der er tale om en forøgelse eller nedgang af husstandsindkomsten, jf. bemærkningerne til § 2, nr. 2. Beløbsgrænsen på 800 kr. betragtes som en udsvingsgrænse, idet der ses bort fra beløbet ved efterregulering. Med forslaget skabes endvidere parallelitet i forhold til udsvingsgrænsen ved genberegning.

Til § 3

Til nr. 1

Det foreslås af lovtekniske årsager, at bestemmelserne om oplysningspligt, jf. § 3, nr. 15 og 17, og om omberegning, jf. § 3, nr. 16 og 18, i lov nr. 574 af 10. juni 2014 ophæves og videreføres i dette lovforslags § 2, jf. de almindelige bemærkninger punkt 2.4.2.

Til § 4

Til nr. 1

Efter gældende regler har Udbetaling Danmark efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1, krav på refusion fra forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, hvis tilskadekomne eller de efterladte har fået udbetalt ydelser efter lov om social pension for en periode, hvor der senere tilkendes erstatning som løbende ydelse for tab af erhvervsevne, eller tab af forsørger. Refusionskravet omfatter forskellen mellem det beløb, som er udbetalt i social pension, og det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis erstatningen var blevet udbetalt samtidig med den sociale pension. Udbetaling Danmarks krav kan dog ikke overstige det beløb, der efter arbejdsskadesikringsloven er tilkendt den pågældende for samme tidsrum.

Vedtagelsen af lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregistret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. indebærer, at social pension fra 1. januar 2015 vil blive beregnet efter kalenderårsmodellen, dvs. pensionen beregnes på grundlag af den forventede indkomst i kalenderåret,

og der foretages en efterregulering, når den skattemæssige årsopgørelse foreligger. Efter overgang til kalenderårsmodellen for beregning af pension vil hele den udbetalte erstatning indgå i indtægtsgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode, herunder den del af erstatningen som vedrører tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, og som er lagt til grund for Udbetaling Danmarks opgørelse af refusionskravet. Efter gældende regler pr. 1. januar 2015 vil en erstatning derfor kunne indgå to gange ved beregning af pension.

Det foreslås derfor, at de indkomster, som har dannet baggrund for Udbetalings Danmarks refusionskrav vedrørende tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, skal fradrages ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter lovens § 29 (indtægtsgrundlaget for pensionstillæg, varmetillæg og helbredstillæg) i den aktuelle opgørelsesperiode. Derved undgås, at disse indkomster medregnes to gange ved beregning af pension. Det skal ses i sammenhæng med, at hele erstatningen inkl. det beløb, som er udbetalt til Udbetaling Danmark, indgår i indkomstregisteret for den aktuelle opgørelsesperiode.

Forslaget indebærer, at der ikke anmeldes noget refusionskrav for den aktuelle opgørelsesperiode. Hvis den aktuelle opgørelsesperiode dækker hele kalenderåret, dvs. går tilbage til den 1. januar i det aktuelle år, vil den del af erstatningen (eventuelt den hele), som vedrører den forløbne del af opgørelsesperioden (kalenderåret), indgå som enhver anden engangsindtægt. Og den løbende erstatning vil fremover indgå på lige fod med andre løbende indtægter. Der skal derfor ikke foretages fradrag ved opgørelse af indtægtsgrundlaget.

Hvis der har været en forudgående opgørelsesperiode i det aktuelle kalenderår, dvs. at pensionen på et tidspunkt i kalenderåret er blevet omregnet på grund af fx ændrede samlivsforhold, vil Udbetaling Danmark kræve refusion af pension for den del af erstatningen, som vedrører den forudgående opgørelsesperiode i kalenderåret, og der vil blive foretaget et fradrag i indtægtsgrundlaget for den aktuelle opgørelsesperiode. Ved efterreguleringen af pension for det aktuelle kalenderår efter årets udgang vil der ske en tilsvarende fordeling af erstatningen på opgørelsesperioder, dvs. den del af erstatningen, som vedrører den første periode, vil også blive henført til denne ved efterreguleringen.

Andre erstatninger og lignende, der udbetales med tilbagevirkende kraft, og hvor Udbetaling Danmark kræver tilbagebetaling af pension efter dobbeltforsørgelsesreglerne, foreslås behandlet på samme måde ved pensionsberegningen som beskrevet ovenfor ved arbejdsskadeerstatninger. Den del af erstatningen m.v., som vedrører tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, og som Udbetaling Danmarks tilbagebetalingskrav af pension er baseret på, skal således fradrages ved opgørelse af indtægtsgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode, hvor erstatningen udbetales. Det kan fx dreje sig om erstatninger fra Patientforsikringen og om sager med udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste, fx af offentlige myndigheder, der er selvforsikrede eller fra forsikringsselskaber, udbetalinger fra private personer m.v.

Der stilles ikke krav om, at dobbeltforsørgelsen skal overstige et vist beløb, for at der kan gøres et krav gældende om tilbagebetaling af pension. De gældende bestemmelser om efterregulering af pension, herunder om at en indkomstændring skal være på mindst 25.000 kr. for at genoptage den årlige efterregulering, jf. § 39 a i lov om social pension og § 38 a i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., finder således ikke anvendelse, når det drejer sig om dobbeltforsørgelse.

Til nr. 2

Efter gældende regler har Udbetaling Danmark efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1, krav på refusion fra forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, hvis tilskadekomne eller de efterladte har fået udbetalt ydelser efter lov om social pension for en periode, hvor der senere tilkendes erstatning som løbende ydelse for tab af erhvervsevne, eller tab af forsørger. Refusionskravet omfatter forskellen mellem det beløb, som er udbetalt i social pension, og det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis erstatningen var blevet udbetalt samtidig med den sociale pension. Udbetaling Danmarks

krav kan dog ikke overstige det beløb, der efter arbejdsskadesikringsloven er tilkendt den pågældende for samme tidsrum.

Vedtagelsen af lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregistret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. indebærer, at social pension fra den 1. januar 2015 vil blive beregnet efter kalenderårsmodellen, dvs. pensionen beregnes på grundlag af den forventede indkomst i kalenderåret, og der foretages en efterregulering, når den skattemæssige årsopgørelse foreligger. Efter overgang til kalenderårsmodellen for beregning af pension vil hele den udbetalte erstatning indgå i indtægtsgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode, herunder den del af erstatningen som vedrører tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, og som er lagt til grund for Udbetaling Danmarks opgørelse af refusionskravet. Efter gældende regler pr. den 1. januar 2015 vil en erstatning derfor kunne indgå to gange ved beregning af pension.

Det foreslås derfor, at de indkomster, som har dannet baggrund for Udbetalings Danmarks refusionskrav vedrørende tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, skal fradrages ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter lovens § 32 a (indtægtsgrundlaget for førtidspension) i den aktuelle opgørelsesperiode. Derved undgås, at disse indkomster medregnes to gange ved beregning af pension. Det skal ses i sammenhæng med, at hele erstatningen inkl. det beløb, som er udbetalt til Udbetaling Danmark, indgår i indkomstregisteret for den aktuelle opgørelsesperiode.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 1.

Til § 5

Til nr. 1

Efter gældende regler har Udbetaling Danmark efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1, krav på refusion fra forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring, hvis tilskadekomne eller de efterladte har fået udbetalt ydelser efter lov om social pension for en periode, hvor der senere tilkendes erstatning som løbende ydelse for tab af erhvervsevne, eller tab af forsørger. Refusionskravet omfatter forskellen mellem det beløb, som er udbetalt i social pension, og det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis erstatningen var blevet udbetalt samtidig med den sociale pension. Udbetaling Danmarks krav kan dog ikke overstige det beløb, der efter arbejdsskadesikringsloven er tilkendt den pågældende for samme tidsrum.

Vedtagelsen af lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregistret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. indebærer, at social pension fra den 1. januar 2015 vil blive beregnet efter kalenderårsmodellen, dvs. pensionen beregnes på grundlag af den forventede indkomst i kalenderåret, og der foretages en efterregulering, når den skattemæssige årsopgørelse foreligger. Efter overgang til kalenderårsmodellen for beregning af pension vil hele den udbetalte erstatning indgå i indtægtsgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode, herunder den del af erstatningen som vedrører tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, og som er lagt til grund for Udbetaling Danmarks opgørelse af refusionskravet. Efter gældende regler pr. den 1. januar 2015 vil en erstatning derfor kunne indgå to gange ved beregning af pension.

Det foreslås derfor, at de indkomster, som har dannet baggrund for Udbetalings Danmarks refusionskrav vedrørende tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, skal fradrages ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter lovens § 25 (indtægtsgrundlaget for grundbeløb) i den aktuelle opgørelsesperiode. Refusionskravet vil som følge heraf også blive fradraget ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for pensionstillæg, varmetillæg og helbredstillæg, da indtægtsgrundlaget for pensionstillæg, varmetillæg og helbredstillæg, jf. lovens § 26, opgøres efter lovens § 25, stk. 1-4. Derved undgås, at disse indkomster medregnes to

gange ved beregning af pension. Det skal ses i sammenhæng med, at hele erstatningen inkl. det beløb, som er udbetalt til Udbetaling Danmark, indgår i indkomstregisteret for den aktuelle opgørelsesperiode.

Forslaget indebærer, at der ikke anmeldes noget refusionskrav for den aktuelle opgørelsesperiode. Hvis den aktuelle opgørelsesperiode dækker hele kalenderåret, dvs. går tilbage til den 1. januar i det aktuelle år, vil den del af erstatningen (eventuelt den hele), som vedrører den forløbne del af opgørelsesperioden (kalenderåret), indgå som enhver anden engangsindtægt. Og den løbende erstatning vil fremover indgå på lige fod med andre løbende indtægter. Der skal derfor ikke foretages fradrag ved opgørelse af indtægtsgrundlaget.

Hvis der har været en forudgående opgørelsesperiode i det aktuelle kalenderår, dvs. at pensionen på et tidspunkt i kalenderåret er blevet omregnet på grund af fx ændrede samlivsforhold, vil Udbetaling Danmark kræve refusion af pension for den del af erstatningen, som vedrører den forudgående opgørelsesperiode i kalenderåret, og der vil blive foretaget et fradrag i indtægtsgrundlaget for den aktuelle opgørelsesperiode. Ved efterreguleringen af pension for det aktuelle kalenderår efter årets udgang vil der ske en tilsvarende fordeling af erstatningen på opgørelsesperioder, dvs. den del af erstatningen, som vedrører den første periode, vil også blive henført til denne ved efterreguleringen.

Andre erstatninger og lignende, der udbetales med tilbagevirkende kraft, og hvor Udbetaling Danmark kræver tilbagebetaling af pension efter dobbeltforsørgelsesreglerne, foreslås behandlet på samme måde ved pensionsberegningen som beskrevet ovenfor ved arbejdsskadeerstatninger. Den del af erstatningen m.v., som vedrører tidligere opgørelsesperioder og kalenderår, og som Udbetaling Danmarks tilbagebetalingskrav af pension er baseret på, skal således fradrages ved opgørelse af indtægtsgrundlaget i den aktuelle opgørelsesperiode, hvor erstatningen udbetales. Det kan fx dreje sig om erstatninger fra Patientforsikringen og om sager med udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste, fx af offentlige myndigheder, der er selvforsikrede eller fra forsikringsselskaber, udbetalinger fra private personer m.v.

Der stilles ikke krav om, at dobbeltforsørgelsen skal overstige et vist beløb, for at der kan gøres et krav gældende om tilbagebetaling af pension. De gældende bestemmelser om efterregulering af pension, herunder om at en indkomstændring skal være på mindst 25.000 kr. for at genoptage den årlige efterregulering, jf. § 39 a i lov om social pension og § 38 a i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., finder således ikke anvendelse, når det drejer sig om dobbeltforsørgelse.

Til § 6

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2015, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås endvidere i stk. 2, at ændringer i lov om individuel boligstøtte om oplysningspligten træder i kraft den 1. januar 2016.

Endelig foreslås det i stk. 3, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 6. Dette hænger sammen med, at ændringen skal træde i kraft i sammenhæng med eIndkomstmodellens konkrete elementer, som forventeligt finder sted den 1. januar 2016. Bemyndigelsen skal sikre, at der afsættes tilstrækkelig tid til at foretage de nødvendige it-tilpasninger i de kommunale sagsbehandlingssystemer.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 44. Social-, børne- og integrationsministeren fastsætter regler om tilskud og egenbetaling efter bestemmelserne i dette kapitel, herunder regler for det tyske mindretal.

§ 64. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud og egenbetaling efter bestemmelserne i dette kapitel, herunder regler for det tyske mindretal.

§ 77. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud og egenbetaling efter bestemmelserne i dette kapitel, herunder regler for det tyske mindretal.

Tilbagebetaling

§ 93. Tilskud, som kommunalbestyrelsen har ydet efter denne lov, skal tilbagebetales, når modtageren mod bedre vidende har

1) undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) modtaget tilskud efter denne lov uden at være berettiget til det.

Stk. 2. Krav på tilbagebetaling efter stk. 1 bortfalder, når der er gået 5 år efter tilskuddets ophør, uden at der efter reglerne i § 94 har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Stk. 3. Social-, børne-, og integrationsministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

§ 1

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 20. oktober 2014, foretages følgende ændringer:

1. I §§ 44, 64 og 77 indsættes efter »herunder«: »regler om anvendelse af eIndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud, regler for tilbagebetaling og efterbetaling af økonomisk fripladstilskud samt«.

2. I overskriften før § 93 indsættes efter »Tilbagebetaling«: »og efterbetaling«.

3. I § 93, stk. 1, ændres »tilbagebetaling« til: »tilbagebetaling, jf. dog § 93 a,«.

4. I § 93, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »tilbagebetalingsbeløbet«: »for børn i dagtilbud indtil skolestart«.

5. I § 93 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med skatteministeren nærmere regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet for børn i skolealderen samt større børn og unge i fritidshjem og klubtilbud m.v. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.«

6. Efter § 93 indsættes:

»§ 93 a. Tilbagebetaling af for meget tildelt økonomisk fripladstilskud og efterbetaling af for lidt tildelt økonomisk fripladstilskud, jf. § 43, stk. 1, nr. 2, § 63, nr. 2 og § 76, stk. nr. 1, skal uanset § 93, stk. 1 ske som følge af indtægtsregulering, jf. bestemmelser fastsat i medfør af §§ 44, 64 og 77.«

§ 99. Staten afholder efter reglerne i stk. 2 udgifter til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter

- 1) udlændingelovens § 7 eller 8,
- 2) udlændingelovens § 9 b,
- 3) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b,
- 4) udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, som konsekvens af tilknytning til en i Danmark fastboende person, når denne person selv har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1-3, eller når tilknytningen kan føres tilbage til en sådan person,
- 5) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet til en person over 18 år, hvis fader eller moder har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1,
- 6) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er meddelt en ægtefælle til eller et barn af en person med opholdstilladelse som nævnt i nr. 2 og 3,
- 7) udlændingelovens § 9 c, når tilladelsen er meddelt en asylansøgende udlænding,
- 8) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet som konsekvens af en tilknytning til en mindreårig asylansøgende udlænding, som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller 9 c, eller
- 9) udlændingelovens § 9c.

Stk. 2. Uanset bestemmelserne i stk. 1, afholder staten en kommunes udgifter til

1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og

2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

§ 43. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ansøgerne skal oplyse Udbetaling Danmark om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten.

§ 44. Såfremt der i løbet af året sker en nedgang i den husstandsindkomst, der er lagt til grund ved boligstøtteberegningen, og denne indebærer, at husstandsindkomsten vil falde med mindst 10.000 kr. på årsbasis for den resterende del af året, vil boligstøtten kunne omberegnes, når ændringen er indtrådt. Omberegningen kan dog tidligst ske med virkningen fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest

7. I § 99, stk. 1, nr. 9, ændres »§ 9 c« til: »§ 9 e«.

8. I § 99, stk. 2, ændres »Uanset bestemmelserne i stk. 1, afholder staten en kommunes udgifter til« til: »Staten afholder en kommunes udgifter efter denne lov, jf. stk. 1, til«.

§ 2

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 1231 af 29. oktober 2013, som ændret ved § 11 i lov nr. 552 af 2. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 43, stk. 3, ændres »boligstøtten« til: »boligstøtten, dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det vedrører oplysning om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet«.

2. I § 44, stk. 1, 1. pkt., ændres »mindst 10.000 kr. på årsbasis for den resterende del af året« til: »mere end 800 kr. for en måned«.

efter ansøgerens meddelelse om ændringen til Udbetaling Danmark. Det samme gælder, såfremt der i løbet af året sker en forøgelse af antallet af børn i husstanden, såfremt fremleje, fremlån, udlejning eller benyttelse til erhverv af en del af lejligheden ophører, eller såfremt der sker en forhøjelse af lejen.

Stk. 2-4. ---

§ 46. Ansøgeren skal til brug for omberegning i løbet af året oplyse Udbetaling Danmark om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, jf. stk. 2. Såfremt ansøgeren ikke efter anmodning inden en af Udbetaling Danmark fastsat frist giver Udbetaling Danmark nærmere angivne oplysninger om boligudgift, husstand og husstandsindkomst, kan Udbetaling Danmark lade boligstøtten bortfalde med virkning fra fristens udløb. Det samme gælder, hvis et husstandsmedlem ikke efter anmodning underskriver en erklæring om solidarisk hæftelse inden udløbet af den i § 41, stk. 2, fastsatte frist.

Stk. 2. Såfremt der i løbet af året sker en forhøjelse af den samlede forventede husstandsindkomst for året på mindst 18.800 kr., jf. § 72, stk. 1, nr. 21, i forhold til den hidtil forventede indkomst for året, skal boligstøtten omberegnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden. Husstandsindkomsten skal ved omberegningen fastsættes på grundlag af de aktuelle indkomstforhold på omberegningstidspunktet opreguleret til årsbasis. Det samme gælder, såfremt der i løbet af året sker en mindskeelse af antallet af børn i husstanden, fremleje, fremlån, udlejning eller benyttelse til erhverv af en del af lejligheden påbegyndes, eller der sker en nedsættelse af lejen.

Stk. 3-8. ---

14. I § 43, stk. 3, ændres »af boligstøtten« til: »af boligstøtten, dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed. «

16. I § 46, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter: »jf. stk. 2«: », dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed«.

3. I § 46, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. stk. 2« til: »jf. stk. 2, dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det vedrører oplysning om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet«.

4. § 46, stk. 2, 1. og 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Såfremt der i løbet af året sker en forhøjelse af den husstandsindkomst, der er lagt til grund for boligstøtteberegningen, og forhøjelsen indebærer, at husstandsindkomsten bliver forhøjet med mere end 800 kr. for en måned, skal boligstøtten omberegnes med virkning fra begyndelsen af den måned, der følger nærmest efter ændringens indtræden, jf. dog § 8 d, stk. 4.«

§ 3

I lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 3, nr. 15-18, ophæves.

§ 4

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1137 af 20. oktober 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 574 af 10. juni 2014 foretages følgende ændringer:

§ 29. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. I indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 3 foretages følgende fradrag:

1) Fradrag for skattepligtig social pension og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger samt for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension. Social-, børne- og integrationsministeren fastsætter regler for, hvorledes fradrag for pensioner som nævnt i 1. pkt., der ikke er skattepligtige her i landet, skal fradrages.

2) Fradrag for ophørsstøtte efter lov om ophørsstøtte til jordbrugere og lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere.

3) Fradrag for hjælp efter § 27 a og efterlevelseshjælp efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik.

4) Fradrag for engangsbeløb efter § 15 d, stk. 4.

Stk. 5-9. ---

§ 32 a. ---

Stk. 2 ---

Stk. 3. I indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 2 foretages følgende fradrag:

1) Fradrag for skattepligtig social pension og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger samt for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension. Social-, børne- og integrationsministeren fastsætter regler for, hvorledes fradrag for pensioner som nævnt i 1. pkt., der ikke er skattepligtige her i landet, skal fradrages.

2) Fradrag for ophørsstøtte efter lov om ophørsstøtte til jordbrugere og lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere.

3) Fradrag for hjælp efter § 27 a og efterlevelseshjælp efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik.

4) Fradrag for sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, ledighedsydelse og kontanthjælp, der er udbetalt for samme periode, hvori der foretages efterbetaling af pension, jf. § 32 d, stk. 1.

5) Fradrag for engangsbeløb efter § 15 d, stk. 4.

Stk. 4-8. ---

1. I § 29, *stk. 4*, indsættes som *nr. 5*:

»5) Fradrag for indkomster i opgørelsesperioden der har medført krav om refusion eller tilbagebetaling af pension for tidligere opgørelsesperioder eller kalenderår.«

2. I § 32 a, *stk. 3*, indsættes som *nr. 6*:

»6) Fradrag for indkomster i opgørelsesperioden der har medført krav om refusion eller tilbagebetaling af pension for tidligere opgørelsesperioder eller kalenderår.«

§ 25. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. I indtægtsgrundlaget efter stk. 1 og 2 foretages følgende fradrag:

1) Fradrag for skattepligtig social pension og fradrag for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger samt for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af pension.

2) Social-, børne- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler for, hvorledes fradrag for pensioner som nævnt i nr. 1, der ikke er skattepligtige her i landet, skal fradrages.

3) Pension udbetalt efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fradrages.

4) Ophørsstøtte efter lov om ophørsstøtte til jordbrugere og lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere fradrages.

5) Sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp, der er udbetalt for samme periode, hvori der foretages efterbetaling af pension, jf. § 30, stk. 1, fradrages.

6) Hjælp efter § 27 a og efterlevelseshjælp efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik fradrages.

Stk. 4-6. ---

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1145 af 20. oktober 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 574 af 10. juni 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 25, stk. 3, indsættes som nr. 7:

»7) Fradrag for indkomster i opgørelsesperioden der har medført krav om refusion eller tilbagebetaling af pension for tidligere opgørelsesperioder eller kalenderår.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2015, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 2 og 3 træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 3. Tidspunktet for ikrafttrædelsen af lovens § 1, nr. 6, fastsættes af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold.